

Finns det en gräns?

Lärrarhandledning till filmen Finns det en gräns?

Om aktivism, konst, demokrati,
media, yttrandefrihet och rasism

Inledning

Vi vill med denna lärarhandledning inspirera och ge tips till lärare om hur man pedagogiskt kan arbeta i elevgrupper med kortfilmen Finns det en gräns?

Syftet med filmen och det pedagogiska materialet är att erbjuda skolor möjlighet att vidareutveckla elevernas förståelse för samtidens aktuella frågor och utveckla sin beredskap inför framtiden. Vi vill även stimulera elevernas förmåga till personliga ställningstaganden. Vi hoppas att ni, tillsammans med era elever, kommer att inspireras av denna lärarhandledning i ert arbete med filmen Finns det en gräns.

Medverkande i filmen är Per Wirtén, författare och skribent, Nabila Abdul Fattah, debattör och skribent, Kristina Wicksell, debattör och skribent och Hannes Thelin, gymnasieelev.

Filmare och regissör är Niklas Rydén, Scen Atalante

Filmen, som är 25 minuter lång, är producerad av Arkiv Gävleborg, Hälsinglands museum och Läns museet Gävleborg. Produktionsår 2015.

Målgrupp: År 9, gymnasiet, vuxenutbildning och folkhögskola

Kopplingar till läroplan för gymnasieskolan 2011

Det etiska perspektivet är av betydelse för många av de frågor som tas upp i utbildningen. Därför ska undervisningen i olika ämnen behandla detta perspektiv och ge en grund för och främja elevernas förmåga till personliga ställningstaganden.

Det historiska perspektivet i undervisningen ska utveckla elevernas förståelse för samtiden och beredskap inför framtiden. Undervisningen ska också utveckla förståelse för kunskapers relativitet och förmåga till dynamiskt tänkande.

Kopplingar till läroplan för grundskolan 2011

Det **etiska perspektivet** är av betydelse för många av de frågor som tas upp i skolan. Perspektivet ska prägla skolans verksamhet för att ge grund för och främja elevernas förmåga att göra personliga ställningstaganden.

I all undervisning är det angeläget att anlägga vissa övergripande perspektiv. Genom ett **historiskt perspektiv** kan eleverna utveckla en förståelse för samtiden och en beredskap inför framtiden samt utveckla sin förmåga till dynamiskt tänkande.

Att jobba med materialet

Lärarhandledningen bygger på att man arbetar med filmen i tre avsnitt.

Del 1 Aktivism och konst 8.49 min

Del 2 Demokrati och media 7.25 min

Del 3 Yttrandefrihet och rasism 8.52 min

Arbetsuppgifterna är indelade utifrån tre olika arbetsätt:

A. Värderingsövningar – Ta ställning

Syftet med dessa övningar är att få eleverna att fundera över sina värderingar och ta ställning. Använd för gruppen och situationen lämplig metod:

Ex. Håller med/Håller inte med, Fyrahörnsövning, Heta linjen eller Heta stolen

B. Argumentationsövningar – Diskutera

Låt gärna eleverna reflektera själva en stund över frågeställningen innan de samtalar i grupp. Lägg tonvikten på samtalet men låt gärna gruppen kort berätta hur man diskuterat och vilket ställningstagande man kommit fram till.

C. Fördjupningsuppgifter – Uppdrag

Beroende på tid och engagemang kan dessa uppgifter utvecklas till omfattande temaarbeten.

Övningar

Var noga med att se till att alla känner sig trygga i dessa övningar.

Ge alla elever möjlighet att ta ställning och utveckla sina tankar.

Lämna även utrymme för reflektion och diskussion.

Håller med/Håller inte med

Eleverna samlas mitt på golvet. Du presenterar påståendet. Eleverna tar ställning genom att

- a. Ställa sig vid ena väggen i klassrummet som är markerad med Håller med eller ställa sig vid andra väggen som är markerad med Håller inte med eller stanna kvar mitt i rummet = Håller delvis med/inte med/Vet ej.
Följ upp med att be några elever utveckla sitt ställningstagande. OK att säga pass!
Ändrar man åsikt under övningens gång kan eleven naturligtvis byta plats.
- b. Svare Håller med genom att hålla båda armarna upp i luften eller svare Håller inte med genom att hålla båda armarna ner längs sidorna eller svare Håller delvis med/inte med/Vet ej genom att hålla armarna i kors.
Denna variant kan med fördel genomföras med blundande elever. Följ upp med att be några elever utveckla sitt ställningstagande. Alltid OK att säga pass!

Fyrahörnsövning

Anpassa påståendet till en 4-hörnsövning som alltid innehåller ett öppet alternativ:

1. Jag har stora möjligheter att påverka samhällsutvecklingen.
2. Jag har vissa möjligheter att påverka samhällsutvecklingen.
3. Jag har inga möjligheter att påverka samhällsutvecklingen.
4. Eget förslag

Följ upp med att be några elever utveckla sitt ställningstagande. Alltid OK att säga pass!

Heta linjen

Lägg ut pappersark på golvet i rät linje över rummet. Numrera pappersarken från 1 till 6. Se till att det är gott om utrymme mellan arken. Läs upp påståendet och låt eleverna ställa sig på den siffra som de tycker bäst beskriver hur de ställer sig till påståendet. Om man ställer sig på papper 1 håller man inte med överhuvudtaget, ställer man sig däremot på papper 6 håller man med helt och hållet. Följ upp med att be några elever utveckla sitt ställningstagande. Alltid OK att säga pass!

Heta stolen

Ställ stolar i en ring. Se till att det finns en stol mer än antalet deltagare. Eleverna sätter sig på stolarna i ringen. Du läser upp ett påstående. Om man håller med sitter man kvar, om man inte håller med reser man sig upp och byter plats, om man är osäker sitter man kvar med armarna i kors. Förklara innan du börjar att du som pedagog kommer att sitta i ringen, men på samma stol hela tiden utan att ta ställning i frågan. Följ upp med att be några elever utveckla sitt ställningstagande. Alltid OK att säga pass!

DEL 1 Finns det en gräns?

AKTIVISM OCH KONST

A. Ta ställning

- Det är helt okej att använda vilka metoder som helst för att bekämpa orättvisor
- Jag har stora möjligheter att påverka samhällsutvecklingen!
- Aktivism är en viktig ingrediens i en demokrati.
- Allt är politik
- I vissa lägen är det rätt att utöva civil olydnad, dvs. bryta mot lagar och bestämmelser som är orättfärdiga
- Det finns både god och ond aktivism

B. Diskutera

- Vad är aktivism för dig?
- Hur långt kan man som konstnär gå i sitt skapande? Får man kränka andra människors privatliv, t.ex. någons religion eller sexuell läggning?
- Syftet med protestkonst är bl.a att bryta sociala normer
Vilka sociala normer tycker du bör brytas?

C. Uppdrag

- Aktivism kan se väldigt olika ut. Ta reda på och analysera fem olika varianter av aktivism.
- Studera och analysera de historiska dokumenten 1 – 4 med hjälp av arbetsuppgifterna. (se bilagor)
- Ge exempel på konstaktivism som inte känns hotfull utan som lockar till skratt. Skapa en egen aktivitet som använder humorn som vapen.
- Planera och genomför en egen utomparlamentarisk aktion för något du brinner för.
- Skulle du kunna tänka dig att planera och genomföra en civil olydnadsaktivitet? Iså fall vad, dvs. vilken lagstiftning/vilket myndighetsbeslut skulle du vilja protestera emot?

DEL 2 Finns det en gräns?

DEMOKRATI OCH MEDIA

A. Ta ställning

- Det är odemokratiskt att vända ryggen till när ett riksdagsparti har valmöte?
- Allt ska tillåtas
- Demokrati innebär att man får som man vill
- Demokratin behöver försvaras mot demokratin. (Tanken med demokratin behöver försvaras mot andras tolkningar som stjälper demokratin.)
- Media har för stor makt – man är helt i medias händer
- Man måste ställa till med ett spektakel för att få medias uppmärksamhet

B. Diskutera

- Vad innebär demokrati?
- Vilka är ett demokratiskt systems starka och svaga sidor?
- Kan demokratin avskaffas med demokratiska beslut?
- Varför väljer man att offra sitt liv för att åka till ex Syrien eller Irak för att delta i kriget?

C. Uppdrag

- Ta kontakt med ansvarig person på Mittmedia. Gör en intervju för att ta reda på hur man väljer vilka nyheter som ska publiceras och vad man anser är etiskt relevant att publicera.
- Ta reda på mer om begreppen martyr och martyrskap. Ge exempel på historiska och samtida martyrer.
Tänk efter, är det något du skulle kunna offra ditt liv för?
- Studera dokument 5 och 6 som speglar hur människor i vårt län reagerade på ytterlighetspartier på 30-talet. Vilka metoder använder man sig av? Är metoderna demokratiska? (se bilagor)

DEL 3 Finns det en gräns?

YTTRANDEFRIHET OCH RASISM

A. Ta ställning

- Rasistiska organisationer ska ha rätt att informera på skolor och arbetsplatser.
- Yttrandefrihet innebär att man ska kunna uttrycka vad som helst till vem som helst.
- Rasism är inte förenligt med allas lika värde
- Man ska ha rätt att yttra sig men inte skyldighet att lyssna
- Rasister måste få säga vad man tycker men inte hota
- Jag säger alltid ifrån när jag ser någon som blir kränkt, trakasserad eller utsatt för våld.

B. Diskutera

- Har rasismen normaliserats, gränserna flyttats?
- Hur mycket får en kränka? Var går gränsen?
- Hur mycket måste en stå ut med att bli kränkt? Var går gränsen?

C. Uppdrag

- Analysera protestskrivelsen till den tyska legationen från metallklubben i Hofors (Svenska Metallindustriarbetarförbundet avd. 169, Hofors) 1933, dokument 7.
- Analysera innebörden av Martin Luther Kings uttalande: Den stora faran är inte de onda människornas gärningar utan de goda människornas tystnad.

Ordförklaringar

Vem är aktivist?

Aktivism är handlingar som sker utomparlamentariskt – alltså utanför partipolitiken – men som syftar till att åstadkomma någon form av politisk förändring. Många associerar aktivism till militanta politiska aktioner – t.ex. grupper som förstör vapenfabriker eller bränner upp minkfarmer – men aktivism innefattar mycket mer än så. Att demonstrera, delta i upprop på Facebook, bojkotta ett varumärke eller skriva ett blogginlägg är också en form av aktivism.

Vad menas med civil olydnad?

Civil olydnad är en metod för samhällsförändring. Det är en form av aktivism som går ut på att öppet och utan våld bryta mot en lag samt att vara beredd att ta konsekvenserna av handlingen. Syftet med civil olydnad är att protestera mot lagar som man anser innebär förtryck, orättvisa eller missförhållanden. Ofta anser man att lagarna är så farliga för samhället att man inte tycker att det är tillräckligt att försöka förändra dem med parlamentariska medel. Under andra världskriget ägnade sig många åt civil olydnad genom att gömma judar och andra förföljda människor, en av dessa var svenske Raoul Wallenberg som 1944 räddade tusentals judar från förintelsen. Andra kända utövare av civil olydnad är bl.a. Mahatma Gandhi och Martin Luther King. Enligt dem är den civila olydnadens fyra grundprinciper ickevåld, ingen skadegörelse, öppenhet och ansvarstagande. Två exempel på civil olydnad idag är kyrkor som gömmer flyktingar och gratis sjuk- och tandvård till papperslösa.

Vad är egentligen demokrati?

Ordet demokrati betyder folkstyre och har sina rötter i antikens Grekland. Idag när vi talar om demokrati syftar vi oftast på en representativ demokrati (ej direktdemokrati) med allmänna och fria val – det vill säga en *liberal demokrati*. En kritik mot den definitionen är att den liberala demokratin inte innefattar en demokratisk ekonomi utan att marknaden är frikopplad från det demokratiska systemet. Något som idag också anses vara självklart när vi talar om demokratiska värden är förekomsten av grundläggande mänskliga rättigheter och ett skydd av minoriteters rättigheter.

Det finns idag ett flertal index som mäter demokrati i länder och rankar dem utifrån hur demokratiska de anses vara. Vissa index tar enbart hänsyn till hur valsystemet fungerar medan andra tar hänsyn till förekomsten av mänskliga rättigheter. Även de index som mäter mänskliga rättigheter skiljer sig åt. Vissa värderar medborgerliga och politiska rättigheter (yttrandefrihet, rörelsefrihet, rättssäkerhet m.m.) högre medan andra index värderar ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (kostnadsfri utbildning, rätten till tillfredsställande levnadsstandard, bostad m.m.) högre. Resultaten blir således väldigt varierande beroende på vilket index som används.

Vad är mänskliga rättigheter?

Mänskliga rättigheter är en del av internationell rätt. Efter andra världskriget arbetade Förenta Nationerna (FN) fram ett antal olika dokument som behandlar olika mänskliga rättigheter – t.ex. Barnkonventionen, Rasdiskrimineringskonventionen, Kvinnokonventionen och Konventionen mot tortyr. De stater som förbundit sig att följa konventionerna måste då leva upp till ett antal krav som ställs på hur de behandlar sina medborgare. Förutom FN:s konventioner finns också Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna (Europakonventionen) som alla EU:s medlemsländer förbundit sig att följa och som dessutom är inkorporerad i – och är överordnad – svensk lagstiftning.

Vad menas med en martyr?

Martyr är den som offerar sitt liv för sin tro. I dag används ordet ofta i en bredare betydelse, avseende personer som dödas, straffas, utsatts för våld eller andra övergrepp på grund av sin gruppstillhörighet eller sitt ideologiska engagemang. I kristendomens historia finns många martyrer där Jesus kanske är den mest kända. Några exempel på personer som offerat sina liv för en politisk tro är Joe Hill, Che Guevara och Ulrike Meinhof. Exempel på nutida martyrer är jihadkrigare som offerar sina liv för att komma till paradiset. En annan är tunisiska Mohammed Bouazizi som 2010 tände eld på sig själv, en händelse som blev starten på upproren i Tunisien och i förlängningen den arabiska våren. Visselblåsare såsom Chelsea Manning och Edward Snowden ses också av många som martyrer.

Vad innebär yttrandefrihet?

Yttrandefriheten innebär att staten inte har rätt att censurera eller bestraffa personer som uttrycker sin åsikt. Yttrandefriheten är en svensk grundlag och står med i Europakonventionen samt FN:s konvention om civila och politiska rättigheter. Inom FN skiljer man dock på absoluta rättigheter och rättigheter som får begränsas. Yttrandefriheten är en sådan rättighet som får begränsas, vilket görs i Sverige då det t.ex. inte är lagligt att hota, förtala eller hetsa mot en annan människa. FN uppmanar till och med sina medlemsländer att begränsa yttrandefriheten, bland annat för att skydda minoriteters rättigheter. Sverige blir t.ex. regelbundet kritiserade av FN för att vår hatbrottslagstiftning inte är tillräckligt effektiv.

Kommentarer till några vanliga myter om yttrandefrihet:

- En privatperson, organisation eller ett företag behöver inte tillåta vilka yttranden som helst. Det är enbart staten och statliga myndigheter som är skyldiga att upprätthålla yttrandefrihet. En tidning kan t.ex. låta bli att publicera en insändare utan att anklagas för censur. Däremot finns det pressetiska regler som journalister uppmanas att följa, men dessa bör ej förväxlas med lagen om yttrandefrihet.
- Yttrandefrihet innebär att alla har rätt att ifrågasätta och kritisera yttranden.
- Även om yttrandefrihet är en laglig rättighet innebär det inte att allting *bör* yttras *överallt*. Allt som är lagligt är inte alltid klokt eller etiskt försvarbart.

ONSDAG 25 februari

● **Vecka 9 — 1981**

Ärgång 69 — Nr 46

Telefon: 0278-13000

LJUSNAN

Frissnad tidning för Hälsingland

VÄDRET I DAG

Nordostlig vind, frisk vid kusten.
Snöfall, mot kvällen upphörande.
3-7 minusgrader.

Losnummer: 2:00

Polisaktion i stor stil mot demonstranterna

Passivt motstånd och kamp-sånger på Svartboberget

Efter en sammandragning i Bolnäs åkte 20 polismän med sex schäferhundar till Svartboberget. Demonstranterna fick luftas bort, men allt skedde tåmligen odramatiskt.

Länspolischefen var nöjd över att aktionen kunde genomföras utan intermezzo, men hade helst sett att demonstranterna flyttat på sig själva och inte behövt komma under lagens arm.

'VI FORTSÄTTER PÅ OLIKA SÄTT

bekämpa borrrningar och KBS-metoden'

— Vi fortsätter kampen att skapa opinion mot provborrrningarna och KBS-metoden. Det blir nu upp till var och en i gruppen att agera efter egen övertygelse.

Detta förklarade aktionsgruppen Rädda Voxnadalens vid ett styrelsemöte på tisdagen efter den stora polisaktionen på Svartboberget.

30-talet aktivister hade då handgripligen släpats och burits bort från borrrplatsen. Aktionen leddes av länspolischefen Sven-Erik Erstam själv, och han hade 20 polismän och sex schäferhundar med sig vid operationen.

Det hela gick lugnt och fredligt till. Aktivisterna bars ett 20-tal me-

ter bort från själva borrrplatsen. He-la tiden sjöng de sin kampsång på temat "KBS skall stoppas".

Borrrningarna satte så igång, och både polisen och demonstranterna lämnade platsen. Nu väntar dagsböter, och om någon på nytt stoppar borrrningarna kan straffet bli fängelse.

— SIDAN 6 —

(Länets namn)

N:o 29083

(Ortens namn)

Kvinnornas opinionsyttring för politisk rösträtt och valbarhet.

Vi undertecknade, svenska kvinnor, ansluta oss till kravet på
full politisk medborgarrätt för Sveriges kvinnor:

N a m n

Frivilliga bidrag.
Minst 10 öre

Ö-färnebo den 27 dec 1913.
(adr. under jullovet)

Det var riktigt roligt få sköta listorna och prata med gummor och gubbar. Visserligen finns det en och annan bonde som ser den "lede" själv i dessa, men de äro dess bättre ganska få. Jag hade ej väntat så stor förståelse i vår landsända för vår rättvisa sak.

En bondgumma sade, att hon skrivit på två gånger, ifall hon varit ung, en annan röt: "inte vill vi ha nån rösträtt inte", åter en annan att hon ej fick skriva på för sin man.

Den som inte ville ha rösträtt gick det bra att komma till rätta med. Bara jag sade, att jag förstod, att hon, som satt där o spann lin och hade det bra inte önskade något annorlunda. Men jag tänker, tillade jag, att Ni ej är något emot, att andra, som ha både tid, lust och krafter att gagna sitt land även i politiskt hänseende, ska få medborgarrätt, så att de kunna uträtta något nyttigt därvid lag. När då gumma till sist fick höra att hon kunde hjälpa de andra till medborgarrätt, skrev hon genast sitt namn på listan, fast hon insåg, det var till föga nytta för henne själv.

De hustrur, som ej fingo skriva på för sina älsande män, var det ju ej lönt bearbeta. Till antalet vore de ej heller mer än 4 å 5 st. Åtminstone 2 av dem påstodo, att vi voro ute i socialisternas ärenden och lade ut fina snaror åt bondkärningarna. - En envis bonde tar ej heller reson. Och äro de, enligt sitt eget förmenande, mera gudfruktiga än andra, så är det fast värre illa beställt med dem. - Jag bad dem i st. för att, som de, hata - i stället älska även socialister. Men det skulle jag aldrig ha gjort, för det var som att tända på krut.

Roligt var det emellertid att "udda" är höger och "gadda" åt vänster, när det behöves. De flesta av männen inse rättvisan i vårt krav men bäva för att själva få krypa i skuggan.

- Kvinnorna på landet ha ej tid med politik, så det säga, de ej förstå den i många fall. Andra äro klyftigare än männen.

Sju (7) kr. 5 öre äro samlade på Frk Jakobssons o minas listor. Håll till godo! Hälsn!
Johanna Wiberg, Fsk. lär

De listor, som voro adr. till små-skl.lär. an J. Wiberg sände jag till Jämtland. Jag tänker Elna Bränholm skickar dem. Hon är energisk.

2
Ö-färnebo den 27 dec. 1913.
Frivilliga bidrag.
Minst 10 öre

Det var riktigt roligt få sköta listorna och prata med gummor och gubbar. Visserligen finns det en och annan bonde som ser den "lede" själv i dessa, men de äro dess bättre ganska få. Jag hade ej väntat så stor förståelse i vår landsända för vår rättvisa sak.

En bondgumma sade, att hon skrivit på två gånger, ifall hon varit ung, en annan röt: "inte vill vi ha nån rösträtt inte", åter en annan att hon ej fick skriva på för sin man.

Den som inte ville ha rösträtt gick det bra att komma till rätta med. Bara jag sade, att jag förstod, att hon, som satt där o spann lin och hade det bra inte önskade något annorlunda. Men jag tänker, tillade jag, att Ni ej är något emot, att andra, som ha både tid, lust och krafter att gagna sitt land även i politiskt hänseende, ska få medborgarrätt, så att de kunna uträtta något nyttigt därvid lag. När då gumma till sist fick höra att hon kunde hjälpa de andra till medborgarrätt, skrev hon genast sitt namn på listan, fast hon insåg, det var till föga nytta för henne själv.

De hustrur, som ej fingo skriva på för sina älsande män, var det ju ej lönt bearbeta. Till antalet vore de ej heller mer än 4 å 5 st. Åtminstone 2 av dem påstodo, att vi voro ute i socialisternas ärenden och lade ut fina snaror åt bondkärningarna. - En envis bonde tar ej heller reson. Och äro de, enligt sitt eget förmenande, mera gudfruktiga än andra, så är det fast värre illa beställt med dem. - Jag bad dem i st. för att, som de, hata - i stället älska även socialister. Men det skulle jag aldrig ha gjort, för det var som att tända på krut.

Roligt var det emellertid att "udda" är höger och "gadda" åt vänster, när det behöves. De flesta av männen inse rättvisan i vårt krav men bäva för att själva få krypa i skuggan.

- Kvinnorna på landet ha ej tid med politik, så det säga, de ej förstå den i många fall. Andra äro klyftigare än männen.

Sju (7) kr. 5 öre äro samlade på Frk Jakobssons o minas listor. Håll till godo! Hälsn!
Johanna Wiberg, Fsk. lär

De listor, som voro adr. till små-skl.lär. an J. Wiberg sände jag till Jämtland. Jag tänker Elna Bränholm skickar dem. Hon är energisk.

Ur Brynäs Idrottsförenings protokoll 17/8 1917

Par. V

Enär, som föreningens damer mangrant hade infunnit sig vid sammanträdet, föreslog herr Norin att vi skulle göra en förfrågan hos dem om de voro villiga att fortsätta att spela boll inom föreningen. Fröken Rossander tog tillorda och förklarade att om vi ska fortsätta spela boll då fordrar vi litet bättre ordning inom den komite, som är tillsatt att öfvervaka och leda våra träningar, samt att vi får våra bestämda träningskvällar.

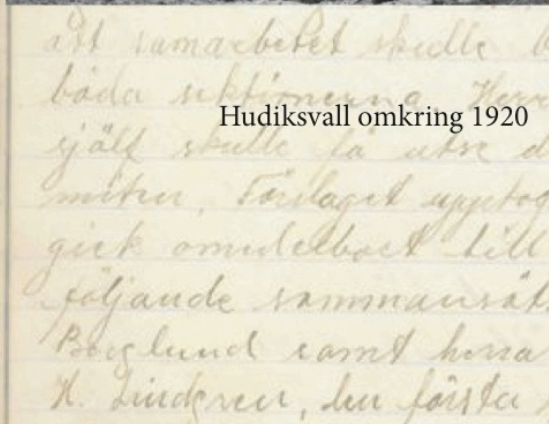
Herr Jacobson fram kom med ett förslag att en ny komite skulle tillsättas för föreningens damlag. Förslaget upptogs till behandling och fick sitt godkännande att en ny komite skulle tillsättas.

Herr Sigfrid Lindgren framkom sedan med ett förslag att i den nämnda komiten skulle tillsättas två kvinliga samt tre manliga samt att en af de manliga skulle tagas ur sektionstyrelsen för fotboll därför att samarbetet skulle bli mera själfständigt mellan de båda sektionerna.

Herr Wickström tillade att damerna själf skulle få utse de manliga medlemmarna i komiten. Förslaget upptogs till behandling och vi öfvergick omedelbart till val af komite för damlaget följande sammansättning. Fröken Rossander och Elvira Berglund samt herrar B. Pettersson, Carl Jacobsson samt H. Lindgren, den förste såsom medlem af fotbollssektion.

Marna 1923

Hudiksvall omkring 1920

Ian G. I. F:s och Brynäs Juniors
morgon e. m. kl. 6 på Norrtull.

Den kvinnliga fotbollsmatchen.
Morgondagens största attraktion i
fotbollväg blir helt säkert kvinnola-
gets kraftmätning med "gubb"-la-
get.

Om matchen i idrottsligt hänseende ej fyller måttet för en sådan, så torde den i humoristik väg ge mer än nog, varför tillställningen — då det är första och kanske sista gången något sådant förekommer här — är värd att skåda.

Början kl. 3,30.

... turneringar. För

Gefleposten 14 juli 1917

Män och kvinnor upp till samling!

1910/
1761

= MAJ- =

Demonstration

anordnas

i Storvik

**Söndagen den 2 Maj med samling kl. 3 e. m. vid
folkskolan.**

Demonstrationståget går genom samhället ut till den s. k.

Östbergs hagen,

där tal hålles av

Hr Vilh. Lindh från Brunnsviks folkhögskola.

Två musikkörer medvärka. ☒ Kaffe tillhandahålles. ☒ Muntration om vädret tillåter.

Fackföreningar, ungdomsklubbar samt övriga medborgare från Kungsgård,
Urfors, Åshammar och Storvik möten upp i massor vid
detta tillfälle, vår lösen är:

**8 timmars lagstadgad arbetsdag, militarismens bekämpande,
rösträtt åt varje myndig man och kvinna,
kamp mot byråkrati och bolagsvälde.**

Fram för arbetarklassens internationella solidaritet.

Ovansjö Arbetarkommun.

konduören diskulerades och uppdrags at
 vara slyskledamot till saken för
 fram en lämplig gästbelysning
 dels dess frågor lages upp för
 sluttig behandling.

87.

Två värda föredrag följande
 inlämnade i Studiekamrats Tidningen
 för lördagen den 19 januari:

Ordet fritt.

Öppen fråga till Godtemplarhusets
 lokalkomité och styrelse i
 Hudiksvall.

Det kanske kommer som en över-
 raskning för många att vi national-
 socialisterna icke få hyra Godtemp-
 larsalen för våra föredrag. Vi ve-
 ta mycket väl vilken politisk org.
 som dikterar villkoren för denna
 förening. Denna org. säger sig
 företråda rättens och ordningens
 sak, inte sant? Den säger också
 att den hatar allt vad diktatur he-
 ter. Nu önskar jag, att inför all-
 mänheten få denna sak avgjord
 och svar på följande frågor:

- 1) Varför hyr Ni ut lokalen till
 de partier som öppet bekänna sig
 till våldets evangelium?
- 2) Varför hyr Ni ej ut lokalen
 till Svenska Nationalsocialistiska
 partiet?
- 3) Delas den ståndpunkt Ni dik-
 terat av de flesta av lokalkomiténs
 ledamöter?

Var vänliga och försök hitta på
 några bättre förklaringar för Edert
 ställningstagande än dem man kan
 få höra av Edra anhängare!

Hudiksvall den 17 jan. 1935.

Svenska Nationalsocialistiska Par-
 tiets Gävleborgsdistrikt.

B. Lantz.

Efter närläggning i saken
 beslutat styrelsen, då inlämnaren saken
 kunde anses vara sluttad till
 styrelsen; utdala, och inlämnar-
 aren saken kunde besträvas. Skulle
 häremot någon skrivelse i
 saken ingi till styrelsen
 förklarade sig styrelsen be-
 redd angiva svar

justerat:
 H. Lantz

Med vänlig hälsning
 H. Lantz

sen och landsorganisation

§ 11.

Uttalande ang. partiförbud.

J. U. Engvall meddelade att medlemmarna R. Hansson, G. Sundberg och K. Blinberg hade i skrivelse hemställt att styrelsen till dagens möte skulle framlägga ett förslag till uttalande ang. partiförbud att tillställas regeringen. Föredrag styrelsens förslag till uttalande. Sven Hammarberg förelagde att omedelbart gå till beredning i frågan för att diskutera om kommer den endast att röra sig om kommunistiska partiet är ett demokratiskt parti eller inte.

Stödet beslutade i enlighet med Hammarbergs förslag samt att godkänna styrelsens förslag till uttalande som var av följande innehåll:

"Med anledning av riksdagens framlagda förslag om partiförbud för ytterlighetspartier av olika artskadningar, vill vi framhålla värdigheten av att demokratin bevaras omkostnad

Genom den demokratiska utvecklingen i vårt land har medborgarna tillförsäkrats fri- och rättigheter, vilka vi är berättigade bereda att värna gentemot ytterlighetspartiers försök att införa en ordning, som icke motsvarar det svenska folkets önske. Det är därför av vikt att åtgärder icke förhastat vidtages, vilka i de medborgersliga rättigheterna kan medföra sådana inskränkningar som innebär ett avsteg från livsviktiga principer.

När vi kämpar för demokratiens bevarande i vårt land, betecknar vi oss dock för den "hjälpen" som alla diktatursträvarare vill lämna."

§ 12.

Förbunds-cirkulär nr 45/1941 ang. förbundets beredningsmandat. Enligt cirkuläret, har överstyrelsen beslutat förlänga tiden för anläggning i månader eller till den 30 juni 1942.

Stödet beslutet lägga cirkuläret till handlingarna.

Metallindustriarbetarförbundets**Avd. 169 / Hofors**

Telefon 123

HOFORS den

*Om plats för nedanstående***Till****Tyska Legationen,****S t o c k h o l m .**

Svenska Metallindustriarbetareförbundets avdelning 169 i Hofors, representerande 1.100 medlemmar, höll söndagen den 19 mars möte, varvid nedanstående protestuttalande, i anledning våldsdåden mot den tyska arbetarklassen, antogs:

Då terror, mord och överfall mot såväl enskilda som mot arbetarorganisationer blir allt mer genomgripande till omfattning och dessutom synes höra till den officiella ordningen för dagen, vill vi häremot uttala vår skarpaste protest.

Det internationella prolätariatet kan och får icke stillatigande åse att våra tyska klassbröder slås ned i blod, av dessa avskyvärda Hitler-garden.

Fram till protest mot våldsdåden.

Leve Tysklands kämpande arbetare.

Leve kampen mot fascismen.

Leve arbetarklassens internationella solidaritet.

Sv. Metallindustri Arb. Förb.

— Avdelning 169, —

Hofors.

E. M.
J. V. Engvall

Frågor för att analysera arkivdokument 1-7 om aktivism och demokrati. Dokumenten finns på www.arkivgavleborg.se under Skola och lärande.

Metallindustriarbetarförbundets
Avd. 169 i Hofors
Telefon 123

HOFORS den

Om plats för medlemmarna

Till
Tyska Legationen,
Stockholm.

Svenska Metallindustriarbetareförbundets avdelning 169 i Hofors, representerande 1.100 medlemmar, höll söndagen den 19 mars möte, varvid nedanstående protestuttalande, i anledning våldsdåden mot den tyska arbetarklassen, antogs:

Då terror, mord och överfall mot såväl enskilda som arbetarorganisationer blir allt mer genomgripande till omfattning och dessutom synes höra till den officiella ordningen för dagen, vill vi häremot uttala vår skarpaste protest.

Det internationella prolétariatet kan och får icke tillåta sig att våra tyska klassbröder slås ned i blod, i dessa avskyvärda Hitler-garden.

Vad brinner de för?

Vad är det för dokument? När och av vem är det skapat?

Vilken fråga har personen/personerna engagerat sig för?

Varför engagerar de sig i frågan?

Vilken metod används? Hur agerar de?

Kan personernas engagemang ha fått några konsekvenser, bra eller dåliga, för personernas egna liv?

Har personernas agerande haft en påverkan på vårt samhälle, på samhällsutvecklingen i Sverige och världen?

STÄLL UPP!
UNDER VÅRA PAROLLER:
STOPPA BORRNINGARNA!
OMPRÖVA KBS-METODEN!
RÄDDA VOKNADALEN!
DEMONSTRATION
I EDSBYN LÖRDAG
SAMLING NORRA TORGET